

ZAKŁAD POŁAKOWU W AGEN.

DO

EMIGRACJI POLSKIEJ.

W dalszym ciągu Odezwy naszej z dnia 14 Sierpnia roku przeszłego przedstawiamy wam następujące :

ZDANIE SPRAWY,

z głosowania na Ustawę dla Komitetu, ogłoszoną przez Zakład Poitiers pod artykułami 217 i 218 Pamiętników Poitewenskich.

Pdług wykazu przez Zakład Poitiers zrobionego objętego Art. 215 Pamiętników Poitewenskich, przyjęło Ustawą 1043. Oprócz tego nadesłano do Zakładu Agen :

DEPARTAMENT.	ZAKŁAD.	HOŚC.	DEPARTAMENT.	ZAKŁAD.	HOŚC.
Allier.	Cerille.	3	Gironde.	Bordeaux.	15
Aube.	Nogent sur Seine.	4	Herault.	Montpellier.	20
	Troyes.	6	Hte Garonne.	Toulouse.	7
Aude.	Azille.	12		Revel.	2
	Cagrasse.	6	Hte Vienne.	Chateau Ponsac.	5
	Caunes.	9		Rochechouart.	2
	Matoulie.	10	Ile et Vilaine.	Saint-Malo.	5
	Montreal.	4	Jura.	Salins.	13
	Peyriac.	5	Loire.	Saint-Etienne.	4
Aveyron.	Rodez.	45	Loir-et-Cher.	Blois i Mer.	13
	Milheau.	8	Lot.	Puy l'Eveque.	15
	Ville-Franche.	15		Souillac.	10
	St-Genies.	3		Cahors.	32
	Bez wymienienia miejsca.	5		Castelnau.	14
	St-Afrique.	3		Salviac.	9
Calvados.	Bayeux.	7		Livernon.	9
	Honfleur.	16		Saint-Germain.	10
	Condé sur Noireau.	4		Gramat.	15
	St-Flour.	16		Payrac.	9
Cantal.	Aurillac.	13		Gourdon.	13
	Allange.	4		Lacapelle Marrival.	9
	Barbezieux.	2		Saint-Céré.	10
Charente.	Angoulême.	12		Monque.	14
	"	18		Labastide.	9
	Cognac.	7		Catus.	13
Charente inferieur.	St-Jean-d'Angeli.	6		Martel.	15
	Saint-Pierre.	7	Lot-et-Garonne.	Albas.	7
	Jonzac.	7		Marmande.	13
Cotes d'Or.	Dijon.	15		Clairac.	3
Correze.	Tulle.	47		Agen.	2
	Ussel.	13		Barbaste.	2
Creuse.	La souterraine.	10	Manches.	Briguebec.	5
	" (przez Poitiers).	1		Villedieu.	10
	Benevent.	4		Romarentin.	10
	Dun le Palleteau.	2	Marne.	Vitry le François.	2
	Felletin.	8	Mayenne.	Chateau-gontier.	3
	Aubusson.	7		Lassay, Mayenne, Ambrie-	
	Bourganeuf.	6		res i Garon.	18
	Saint-Vautry.	4		Laval.	18
	Gneret (przez Poitiers).	15		Ernée.	7
Deux-Sevres.	St-Maixent (6 zakladow).	31		Saint-Suzanne.	2
	Niort.	36		Craon.	4
Gers.	Condom.	7	Meine-et-Loire.	Pouancée.	9
	Plaisance.	8		Angers.	68
	Valence.	1		"	17
	Eauze.	10		Chollet.	8
	Marcillac.	7	Meuse.	Bar-le-Duc.	16
	Gimont.	5	Mozelle.	Metz.	5
	Auche.	14	Nievre.	Nevres.	11
	Florence.	6	Oise.	Clermont.	7
	Lectoure.	6		Breteuil.	12

38092/2

DEPARTAMENT.	Z A K L A D.	LIOSC.	DEPARTAMENT.	Z A K L A D.	LIOSC.
Oise.	Compiègne.	11	Somme.	Amiens przez Poitiers.	14
	Beauvais.	10	Tarn.	Sorreze.	1
	Chantylli.	4	Vandée.	Fontenay le Comte.	6
Orne.	L'aigle.	8		Sables.	3
	Domfront.	10		Bourbon-Vandée, Fontenay, Cfiallans, les Herbiers, Talmont.	14
Puy de Dome.	Mortagne.	7	Vienne.	Chatelrault.	12
Sarthe.	Clairmont.	10	Yonne.	Avallon.	9
	Saint-Calais.	15		Auxerre.	9
	Le Mans (przez Poitiers).	58		Tonnerre.	4
Seine.	Paris.	18		Sens.	4
Seine et Oise.	Versailles.	1		Niewiadomo z jakiego Departamentu ani Zakładu (przez Poitiers.)	4
Seine inferieure.	Havre-de-Grace.	18	Anglja.	Portsmouth.	215
	Saint-Valery.	1		London.	106
	Bolbec.	3	Belgja.	Huy.	4
	Rouen, Ivelot, Lillebon, Cau- dibec, Duillair.	16		Bruxella.	10
Seine-et-Marne.	Fontenebleau.	1	Szkocja.	Edinburg.	21
Somme.	Royé, Amiens, Herouel, i Peronne.	15			

W ogóle przysięło ustawę 2758 wychodźców.

Kontrola Urzędowa mieści we Francji 4500 Polaków, Anglja liczy 500, Belgja 50; razem 5050. Zebra-
no przeto głosowanie, wynoszące 2758 głosów jest większością, i Ustawa dla Komitetu, prawem.

Czyniąc żądosity Artykułowi 2 Prawa o Wyborach, który Kandydatami do Komitetu chce mieć tylko
Wychodźców zamieszkałych w Paryżu i do Ustawy dla Komitetu przystępujących, Kommissarze nasi
wzywali o przystąpienie do niej kilkakrotnie przez pisma publiczne Zakład Paryzki, a w końcu do każdego
członka tegoż zakładu oddzielne Wezwanie uczynili. Oto są przystępujący do Ustawy a tém samém
prawni i jedyjni *Kandydaci na członkow do Komitetu* :

1 Chobrzyński Karol — 2 Chodźko Leonard — 3 Czaplicki Felix — 4 Dwernicki Józef — 5 Działyński
Napoleon — 6 Gawroński Andr. ppł. — 7 Grzymała Franciszek — 8 Jański Bogdan — 9 Karwowski Jan Joa-
him — 10 Każanowski Paweł — 11 Ledochowski Jan, poseł — 12 Nabelak Ludwik — 13 Ordega Józef
14 Ostrowski Józefat Bolesław — 15 Ostrowski Jan Nepomucen — 16 Przeclawski Leon — 17 Smoli-
kowski Alexander — 18 Trziński Franciszek, poseł — 19 Wodziński Karol Edward — 20 Zalewski Boh-
dan — 21 Zalewski Józef — 22 Hłusiewicz Antoni i 23 Zwierkowski Walenty, posłowie — 24 Rożycki
Karol płk. (ma przybyć do Paryża). — 25. J. Broniewski.

Bracia! Nie będziemy Was zachęcałi do wyborów o których potrzebie aż nadto jesteście przekonani.
Dowodem tego jest przystąpienie Wasze do Ustawy dla Komitetu. Szczupła Emigracja, podzielona
jeszcze na rozmaite odcienia opinji, nie może stawić groźnego czoła swoim nieprzyjaciołom, i łatwo
da się rozproszyć lub pokonać; lecz zamieniona w jedno ciało polityczne, przyodziana powagą narodu,
postępująca wytrwale i jednostajnie, stanie się nieprzełamana. «Nie potraficie, mówi *Rousseau* w u-
wagach o Rządzie Polski, uniknąć pochłonięcia przez Waszych nieprzyjaciół, zróbcieź przynajmniej
aby Was strawić nie mogli.»

Mała jest wprawdzie liczba Kandydatów, ale dobór osób uczynił ją nie potrzebną. Zepsuty Paryż, za-
jęty jedynie osobistościami, lub utaskawioną Polską, wzgardził dobrem publiczném, i większością emi-
gracyjną, a na Wezwanie nasze przez sześć miesięcy powtarzane zbrodniczym odpowiedział milczeniem.
Lecz minął czas ślepej wiary w miejsca i osoby. Siła emigracji w niej samej, nie zaś w Paryżu spoczy-
wa. Mało w nim jest ludzi zdrowych na umyśle i sercu, małą Wam też listę przestawiamy, przekonani
jednak jesteśmy że z łatwością w niej siedmiu członków godnych zaufania naszego znajdziecie, i że rów-
nie tą rzązą jak poprzedzająca, w rzeczy której główném przeznaczeniem jest wolność i niepodległość Pol-
ski, dacie wzorowy przykład zgody, porządku i gorliwości.

Nie trwoźmy się małą na pozór liczbą kandydatów. Jest ona dostateczna wyborem. Ci co złą lub dobrą wiarą
odmówili pomocy sprawie publicznej, utracili prawo do naszego zaufania, i lepiej nawet że imion swoich
nie przedstawili wyborcom. Pragną oni bezrządu aby nie znaleźć oporu samolubnym widokom. Próżna
nadzieja. Przepisaliśmy sami sobie prawa, i sami sobie wybierzemy ich wykonawców.

Bracia! Nieprzyjaciół nasz silny jest samowładną wolą i liczbą podłych słuźalców. Walczmy z nim tą
samą bronią, połączmy ramiona i serca i utwórzmy jedną wolę, wolę większości. Odpowiedzmy słu-

3

żalswu uczuciem niepodległości, wołajmy o Polskę połączonym i piorunującym głosem; znośmy cie r pliwie wygnanie, jeżeli nie dla naszego to przynajmniej dla przyszłych pokoleń szczęścia. Gdzie idzie o znaczenie polityczne i siłę Emigracji a tém samem o niepodległość Polski, tam wszystkie cząstkowe opinie zamilknąć powinny. Uporządkujmy sami siebie a dowiedzimy że godni jesteśmy przeobrazić i uporządkować naszą Ojczyznę.

Uwaga. Odezwa niniejsza oddaną zostanie na pocztę najdalej dnia 8 lutego r. b. Zostawiamy dni 5 na jej otrzymanie po zakładach. Od 13 do 19 lutego, czyli w przeciągu dni 6, lista kandydatów stosownie do prawa o wyborach, ma być w departamentach ogłoszoną. — W następujące dni 15 to jest do dnia 6 marca wybory na siedmiu członków odbyte i przesłane nam być powinny. Pozostałe dni 15 które upływają z dniem 21 marca r b, użyte będą na zdanie sprawy, na ogłoszenie siedmiu kandydatów największą liczbę głosów mających i na wezwanie tychże do działania. — Ostrzegamy że stosownie do prawa całe głosowanie odbyć się powinno w przeciągu dni 15, żadne przedłużenie przeto nie będzie miało miejsca. — Prawo również wyrzekło: że Kandydaci najwięcej głosów mający są Członkami Komitetu, bez względu czy takowi uzyskali większość warunkową, lub bezwarunkową. Na przypadek zatem małej liczby głosów, wszelkie zarzuty, że Komitet nie jest wypływem woli większości, jako prawu zasadniczemu przeciwne, bez żadnego pozostaną skutku. Wszystkie dotychczasowe głosowania na Członków Komitetu, jako uskutecnione przed utworzeniem listy Kandydatów są nie ważne. Wyborcy tego rodzaju obowiązani są głosowanie powtórzyć. Rozumie się samo przez się, że wybory odbywać się tylko mogą z przedstawionych dziś Kandydatów. Głosy na nie Kandydatów przysłane nie będą wcale liczone.

WNIOSEK.

Według wszystkich praw na świecie, kto zrząda szkodę przez zerwanie Umowy, wynagrodzić ją powinien. Mikołaj przez zgwałcenie Konstytucji zerwał z nami umowę, i znaglił do tułactwa; wszelkie przeto ciężary i szkody z niego wynikłe on sam winien ponosić. Żąda on dziś od Francji wypłacenia należności wynoszącej około 200 milionów. Należność ta jest w części rządową w części prywatną. Gdyby część prywatna była nietykalną, to mamy prawo odezwać się przynajmniej po część Mikołajowską czyli Rządową, i użyć jej na potrzeby w tułactwie ktore z winy Mikołaja znosimy. Czas i miejsce nie pozwalają nam szerzej myśli naszych rozwinąć, zostawiamy to biegłym w prawie. Tym czasem pewni dobrej i czystej sprawy mniemamy że należałoby sumę dla Mikołaja przypadającą przyaresztować, sprawę przed właściwe sądy wytoczyć, i żądać jej przyznania na rzecz Wychodztwa Polskiego. Opierając się na tych powodach przedstawiamy następujący :

WNIOSEK DO PRAWA.

Arty. I. Wychodztwo Polskie upoważnia swój Komitet do poszukiwania, przed wszystkiém, wszelkich należności Mikołaja, od Rządu Francuzkiego przyznanych.

Arty. II. Koszta wynikłe ogół Wychodztwa poniesie.

BRACIA! Żyjemy o wyżebranym chlebie, a mamy sposobność własnego utrzymania. Nie opuszczajmy jej lekkomyślnie i zabezpieczmy nasze osoby, albowiem na nich nadzieja Polski spoczywa. —

Aby nie tracić drogiego czasu, prosimy Was o przysłanie głosowania na powyższy wniosek, razem z głosowaniem na Członków Komitetu, aby tym sposobem nowy Komitet natychmiast do wykonania jego mógł przystąpić. Braterstwo i pozdrowienie. — Agen dnia 2 Lutego 1835.

Sekretarz Zakładu. Jedliński.

Prezydujący z kolei. Napoleon Szymański.

Adres Kommissji. A M. Batory réfugie Polonais à Agen. (*Lot-et-Garonne.*)

Dla hraku funduszów *frankowane* tylko listy przyjmowane będą.

